

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АКСУБАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ИСКЕ КЫЯЗЛЫ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

КАРАР

№52

10 май 2018 ел

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Кыязлы авыл жирлеге территориясендә Жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткәрү тәртибе турында Нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы һәм Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Кыязлы авыл жирлеге Уставы нигезендә, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Кыязлы авыл жирлеге Советы Карар кабул итте:

1. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Кыязлы авыл жирлеге территориясендә Жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткәрү тәртибе турында кушымтадагы нигезләмәне расларга.
2. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Кыязлы авыл жирлеге Советының «Аксубай муниципаль районы Иске Кыязлы авыл жирлегендә ачык тыңлаулар үткәрү буенча Нигезләмә турында» 2012 елның 15 ноябрэндәге 13 номерлы карары үз көчен югалткан дип танылсын.
3. Әлеге карар Аксубай муниципаль районы Интернет челтәрендә рәсми сайтта урнаштыру юлы белән игълан ителергә тиеш
[http:// aksubayevo.tatarstan.ru/](http://aksubayevo.tatarstan.ru/) һәм Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат порталында <http://pravo.tatarstan.ru/>, һәм ул рәсми рәвештә игълан ителгәннән соң үз көченә керә.

Аксубай муниципаль районы

Иске Кыязлы авыл жирлеге башлыгы Б. Г. Дәүләтшин

**Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Кыязлы авыл
жирлеге территориясендә Жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткәрү
тәртибе турында нигезләмә.**

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1 әлеге Нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясенә, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законга, Россия Федерациясенәң 29.12.2004 елгы 190-ФЗ номерлы Шәһәр төзелеше кодексына, Россия Федерациясенәң 25.10.2001 елгы 136-ФЗ номерлы Жир кодексына, Иске Кыязлы уставына ярашлы эшләнде Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы авыл жирлеге, һәм Россия Федерациясе гражданның жирле үзидарәне жәмәгать тыңлауларында катнашып гамәлгә ашыруга Россия Федерациясе Конституциясендә билгеләнгән хокукын гамәлгә ашыруга юнәлдерелгән һәм Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Кыязлы авыл жирлеге территориясендә (алга таба - авыл жирлеге) Жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткәрү тәртибен билгели.

2. Төп төшенчәләр

2.1. Бу положениедә түбәндәге төшенчәләр кулланыла:

жәмәгать тыңлаулары жирлек халкының жирле әһәмияттәге мәсьәләләргә хәл итүдә жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча муниципаль хокукый актлар проектларын тикшерү юлы белән турыдан-туры Катнашу формасы;

халык тыңлауларын оештыру-халык тыңлауларын үткәрү вакыты һәм урыны турында алдан хәбәр итүгә, муниципаль хокукый акт проекты белән алдан танышуга, халык тыңлауларында катнашуны тәмин итүче башка чараларга, халык тыңлаулары нәтижәләрен игълан итүгә юнәлдерелгән эшчәнлек;

халык тыңлауларын үткәрү инициаторлары - торак пункт халкы, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Кыязлы авыл жирлеге Советы (алга таба-торак пункт Советы), Иске Кыязлы авыл жирлеге башлыгы (алга таба-торак пункт башлыгы);

ачык тыңлауларда катнашучылар-жирлек халкы, гражданның инициатив төркеме вәкилләре, жирлек Советы депутатлары, жирлек башлыгы, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Кыязлы авыл жирлеге башкарма комитеты вазыйфай затлары (алга таба - жирлек башкарма комитеты), ачык тыңлаулар үткәрү өчен жәлеп ителгән белгечләр.

3. Халык тыңлауларын үткәрү максатлары

3.1. Халык тыңлаулары:

1) Россия Федерациясе гражданның жирле үзидарәне гамәлгә ашыру

хокукын жәмәгать тыңлауларында катнашу юлы белән гамәлгә ашыру;

2) жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча муниципаль хокукый актлар әзерләгәндә һәм кабул иткәндә жирлек халкының мәнфәгатьләрен һәм ачыклығын тәэмин итү;

3) жирле үзидарә органнары тарафыннан тиешле карарлар кабул итүне күздә тоткан иң мөһим мәсьәләләр турында халыкны мәгълүматлаштыру;

4) жәмәгать тыңлауларына чыгарылган мәсьәләләр буенча жәмәгатьчелек фикерен ачыклау;

5) жирле үзидарә органнары һәм торак пункт халкы арасында үзара аңлашуга ярдәм итү;

б) жирле үзидарә органнары тарафыннан ачык тыңлауларга чыгарыла торган муниципаль хокукый актлар проектлары буенча карарлар кабул итү өчен тәкъдимнәр (тәкъдимнәр) әзерләү.

4. Халык тыңлауларының бурычлары

4.1. Халык тыңлауларының бурычлары булып:

1) жирлек халкына муниципаль хокукый актлар проектлары, шулай ук ачык тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәләләр турында тулы һәм төгәл мәгълүмат житкерү;

2) муниципаль хокукый актлар проектлары һәм ачык тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәләләр буенча жирлек халкының фикерен тикшерү һәм ачыклау;

3) муниципаль хокукый актларның карала торган проектларына, шулай ук ачык тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәләләргә жирлек халкының мөнәсәбәтен бәяләү;

4) жирлек халкының мәнфәгатьләренә кагылган жирле үзидарә органнары үткәргән мөһим чаралар буенча жирлек халкы ягыннан тәкъдимнәрне һәм тәкъдимнәрне ачыклау.

5) жир участкалары һәм капитал төзелеш объектларының хокук ияләре булган физик һәм юридик затларның тәкъдимнәрен һәм тәкъдимнәрен ачыклау.

5. Жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткәрү принциплары

5.1. Жәмәгать тыңлауларын оештыруның һәм үткәрүнең төп принциплары булып: Законлылык, гарантиялелек, ирекчелек, ачыклык, мәгълүматлылык тора.

5.2. Торак пункт халкына федераль законнарда, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Кыязлы авыл жирлегенә Уставында (алга табаторак пункт уставы) билгеләнгән тәртиптә ачык тыңлауларда киртәсез катнашу гарантияләнгән.

5.3. Жәмәгать тыңлауларында катнашу ирекле рәвештә башкарыла. Беркем дә авыл халкын жәмәгать тыңлауларында катнашырга мәжбүр итәргә яки катнашудан баш тартырга хокуклы түгел.

5.4. Жәмәгать тыңлаулары ачык итеп үткәрелә. Һәрбер авыл кешесе жәмәгать тыңлаулары уздырылган көн, вакыт, урын, жәмәгать тыңлауларына чыгарыла торган мәсьәләләр турында белергә хокуклы.

6. Жәмәгать тыңлауларына чыгарыла торган сораулар

6.1. Жәмәгать тыңлаулары жирле үзидарә органнары вәкаләтләре кысаларында кабул ителә торган норматив хокукый актларның теләсә нинди проектлары буенча үткәрелергә мөмкин.

6.2. Жәмәгать тыңлауларына мәжбүри рәвештә:

1) жирлек уставы проекты, шулай ук әлеге уставка үзгәрешләр кертү һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукый акт проекты, жирлек уставына үзгәрешләр бары тик жирлек уставына беркетелә торган жирле әһәмияттәге мәсьәләләргә һәм аларны хәл итү буенча вәкаләтләргә Россия Федерациясе Конституциясенә, федераль законнарға туры китерү максатларында гына кертелә торган очраклардан тыш;

2) жирлек бюджеты проекты һәм аның үтәлеше турында хисап;

3) генераль планнар проектлары, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектлары, территорияне планлаштыру проектлары, территорияләргә чикләү проектлары, территорияләргә төзекләндерү кагыйдәләре проектлары, күрсәтелгән расланган документларның берсенә үзгәрешләр кертүгә күздә тоткан проектлар, жир кишәрлеген яки капитал төзелеш объекттын шартлы рәхсәт ителгән файдалану төрөнә рәхсәт бирү турында карар проектлары, чик параметрлардан тайпылуга рәхсәт бирү турында карар проектлары буенча рәхсәт ителгән төзелеш, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү, жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның бер төрөн жирдән файдалану һәм төзелешнең расланган кагыйдәләре булмаганда башка төр файдалануга үзгәртү мәсьәләләргә буенча жәмәгать фикер алышулары яки жәмәгать тыңлаулары үткәрелә, аларны оештыру һәм үткәрү тәртибе авыл жирлегә Уставы һәм (яки) шәһәр төзелеше эшчәнлегенә турындагы закон нигезләмәләрен исәпкә алып, жирлек Советының норматив хокукый акты белән билгеләнә;

4) "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрена 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясына ярашлы рәвештә, торак пунктны үзгәртеп кору турында сораулар жирлек халкын тавыш бирү юлы белән яки гражданнар жыйынында белдерелгән ризалык алу таләп ителә;

5) муниципаль берәмлекнең социаль-иқтисади үсеш стратегиясе проекты;

6) 6.2 пункттында күрсәтелгән проектлар һәм мәсьәләләр буенча ачык тыңлауларны оештыру һәм үткәрү тәртибе. авыл жирлегә Уставы һәм (яки) жирлек Советының норматив хокукый актлары белән билгеләнә һәм муниципаль берәмлек халкына Жәмәгать тыңлауларын үткәрү вакыты һәм урыны турында алдан хәбәр итүне, муниципаль хокукый акт проекты белән алдан танышуны, муниципаль берәмлек халкының жәмәгать тыңлауларында катнашуын тәэмин итүче башка чараларны, кабул ителгән карарларны мотивациялә нигезләүне дә кертеп, жәмәгать тыңлаулары нәтижәләрен бастырып чыгаруны (халыкка житкерүне) күздә тотарга тиеш.

7. Жәмәгать тыңлауларында катнашу

7.1. Жәмәгать тыңлауларында катнашу хокукына торак пункт территориясендә

даими яки күбесенчә яшәүче һәм жәмәгать тыңлаулары уздырылган вакытта 18 яшькә житкән гражданныр, шулай ук юридик затлар, территориаль ижтимагыый үзидарә органнары ия, аларның мәнфәгатъләре билгеләнгән эшчәнлеккә яки кабул ителгән документларга кагыла.

7.2. Жәмәгать тыңлауларында катнашучылар Жәмәгать тыңлауларын үткәрүне билгеләгән органга, аларны жәмәгать тыңлаулары уздырылган көнгә кадәр жәмәгать тыңлаулары протоколына кертү өчен, фикер алышу мәсьәләләренә кагылышлы үз язма тәкъдимнәрен һәм искәрмәләрен тәкъдим итәргә хокуклы.

7.3. Ачык тыңлауларга жирлек территориясендә яшәүче гражданныр һәм аларның вәкилләре; жирлек территориясендә урнашкан оештыру-хокукый формасына һәм милек формаларына бәйсез рәвештә предприятиеләр, оешма учреждениеләре вәкилләре; ижтимагыый берләшмәләр һәм башка коммерцияле булмаган оешмалар, территориаль ижтимагыый үзидарә органнары вәкилләре чакырыла, әгәр билгеләнгән эшчәнлек аларның законлы мәнфәгатъләренә кагылса яки аларның яшәү яки урнашу территориясенә йогынты ясый алса. Жәмәгать тыңлауларында катнашу өчен бәйсез экспертлар, массакуләм мәгълүмат чаралары вәкилләре чакырылырга мөмкин.

Халык тыңлаулары торак пункт территориясендә үткәрелә.

7.4. Әгәр шартлы рәвештә рөхсәт ителгән жир кишәрлеген яки капиталъ төзелеш объектн куллану әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясарга мөмкин икән, жәмәгать тыңлаулары мондый тискәре йогынты куркынычы янаган жир кишәрлекләре һәм капиталъ төзелеш объектлары хокук ияләре катнашында үткәрелә.

7.5. Территорияне планлаштыру проекты һәм территорияне чикләү проекты буенча ачык тыңлаулар аның планлаштыру проекты һәм чикләү проекты әзерләнә торган территориядә яшәүче гражданныр, күрсәтелгән территориядә урнашкан жир кишәрлекләре һәм капиталъ төзелеш объектлары хокук ияләре, мондый проектларны гамәлгә ашыру белән бәйле законлы мәнфәгатъләре бозылырга мөмкин булган затлар катнашында үткәрелә.

7.6. Әгәр жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү капиталъ төзелешнең аерым объектн урнаштыру яки реконструкцияләү белән бәйле булса, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү буенча ачык тыңлаулар мондый объектны урнаштыру яки реконструкцияләү өчен планлаштырылган территория чикләрендә һәм мондый объект өчен билгеләнгән территорияләрне куллануның аерым шартлары булган зона чикләрендә үткәрелә.

8. Халык тыңлаулары инициативасы

8.1. Халык тыңлаулары халык, поселок советы яки поселок башлыгы инициативасы буенча үткәрелә.

8.2. Авыл жирлеге башлыгы инициативасы буенча халык тыңлауларын үткәрү авыл жирлеге башлыгының халык тыңлауларын билгеләү турындагы карары рәвешендә рәсмиләштерелә.

8.3. Жирлек Советы инициативасы буенча халык тыңлауларын үткәрү авыл жирлеге Советының халык тыңлауларын билгеләү турындагы карары рәвешендә

рәсмиләштерелә.

8.4. Россия Федерациясенең һәр гражданы яки муниципаль район территориясендә яшәүче, Россия Федерациясенең сайлау хокукына ия булган гражданнар төркеме жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча ачык тыңлауларны башлап жиберү өчен 18 яшкә житкән 30 кешедән ким булмаган инициатив төркем(алга таба-инициатив төркем) төзиләр.

Инициатив төркем оештыру турында карарны аның әгъзалары жылышта кабул итә һәм протокол белән рәсмиләштерелә. Инициатив төркемдә һәр торак пунктның 5 кешедән ким булмаган халкы булырга тиеш. Протоколда ачык тыңлауларга чыгару планлаштырылган мәсьәләләр күрсәтелә, шулай ук инициатив төркем әгъзалары санала.

8.5. Жирлек халкы инициативасы буенча ачык тыңлаулар билгеләү мәсьәләсен карау өчен аның инициаторлары жирлек Советына әлеге Нигезләмәгә N 1 кушымтасы буенча форма буенча гариза жиберәләр, ул үз эченә алырга тиеш:

1) жәмәгать тыңлауларына чыгару өчен тәкъдим ителгән муниципаль хокукый акт проекты;

2) әлеге Нигезләмәгә N 2 кушымтасы буенча форма буенча инициатив төркем Исемлеге;

3) гражданнарның инициатив төркемен булдыру турында протокол.

8.6. Гражданнарның инициатив төркеме тарафыннан кертелгән Жәмәгать тыңлауларын билгеләү турындагы гариза жирлек Советы утырышында регламент нигезендә карала.

8.7. Жирлек советы инициатив төркем тарафыннан бирелгән документларны карау нәтижәләре буенча күпчелек тавыш белән Жәмәгать тыңлауларын билгеләү турында Карар кабул итә яки аларны билгеләүдән нигезле рәвештә баш тарта.

9. Жәмәгать тыңлауларын билгеләү тәртибе

9.1. Халык яки поселок Советы инициативасы буенча үткәрелә торган ачык тыңлаулар поселок Советы тарафыннан билгеләнә, ә поселок башлыгы инициативасы буенча поселок башлыгы тарафыннан билгеләнә.

Әлеге Положиениенң 6.2 пункттында күрсәтелгән очракларда, жәмәгать тыңлаулары поселок Советы тарафыннан билгеләнә.

9.2. Жирлек Советы карары, жирлек башлыгының ачык тыңлаулар билгеләү турындагы карары, әгәр гамәлдәге законнарда башка сроклар каралмаган булса, мәсьәләне ачык тыңлауларда карау датасына кадәр 20 көннән дә соңга калмыйча кабул ителергә тиеш.

9.3. Жирлек Советы карарында, жирлек башлыгының Жәмәгать тыңлауларын билгеләү турындагы карарында:

халык тыңлаулары инициаторлары турында мәгълүмат;

жәмәгать тыңлаулары темасы (сораулар, муниципаль хокукый акт проектының исеме, жәмәгать тыңлауларына чыгарыла);

тикшерелә торган мәсьәлә буенча жәмәгать тыңлауларында катнашучыларның тәкъдимнәр һәм киңәшләр бирү вакыты;

муниципаль хокукый акт проекты буенча тәкъдимнәр һәм тәкъдимнәр жиберелгән вакыт, урын;

жәмәгать тыңлаулары уздырылган көн, вакыт, урын.

9.4. Жирлек Советы карары, жирлек башлыгының халык тыңлауларын билгеләү турындагы карары рәсми рәвештә халык тыңлаулары уздырылганчы 7 көннән дә соңга калмыйча игълан ителергә тиеш. Рәсми рәвештә шулай ук ачык тыңлауларда карау өчен тәкъдим ителгән карар проекты буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибе турында мәгълүмат та игълан ителергә тиеш.

9.5. Жәмәгать тыңлауларын билгеләү турында норматив акт белән бергә, жәмәгать тыңлауларына чыгарыла торган муниципаль хокукый акт проекты (муниципаль хокукый акт проекты ачык тыңлауларга чыгарылган очракта) игълан ителергә тиеш.

9.6. Жәмәгать тыңлауларын үткөрү турында Карар (Карар) игълан ителгәннән бирле, аларның катнашучылары Жәмәгать тыңлауларын үткөрү вакыты һәм урыны турында хәбәр ителгән дип санала.

10. Халык тыңлауларын оештыру (әзерләү) тәртибе

10.1. Әгәр жәмәгать тыңлаулары жирлек Советы, жирлек башлыгы тарафыннан билгеләнә икән, Жәмәгать тыңлауларын үткөрүне матди-техник, оештыру һәм мәгълүмати тәэмин итү жирлек башлыгына яки рәсми рәвештә ул вәкаләтле кешегә йөкләнә.

10.2. Жәмәгать тыңлауларын әзерләү һәм үткөрү чыгымнары жирлек бюджеты акчаларыннан башкарыла.

10.3. Халык тыңлауларын оештыручы:

- 1) жәмәгать тыңлаулары көн тәртибен әзерли һәм раслый;
- 2) жирле үзидарә органнарыннан ачык тыңлауларга чыгарылган мәсьәләләргә кагылышлы мәгълүмат һәм документлар сорый;
- 3) протоколны алып бару һәм төзү өчен жәмәгать тыңлаулары секретаре билгели;
- 4) Жәмәгать тыңлауларында катнашучыларны терки, граждандан һәм экспертлардан жәмәгать тыңлаулары кысаларында чыгыш ясау өчен гаризалар кабул итә;
- 5) докладчыларны (содокладчыларны) билгели;
- 6) жәмәгать тыңлауларында чыгыш ясау тәртибен билгели;
- 7) муниципаль район халкының халык тыңлауларына чыгарыла торган мәсьәләләр буенча граждандан һәм экспертлардан килгән тәкъдимнәрне һәм тәкъдимнәрне игълан итә;
- 8) халык тыңлауларында тарату өчен бердәм документ төзи, анда барлык килгән тәкъдимнәр аларны керткән кешеләрне күрсәтеп бирелә;
- 9) халык тыңлауларын үткөрү вакыты һәм урыны турында граждандарга мәгълүмат бирә;
- 10) Жәмәгать тыңлауларында катнашучыларның тавыш бирүләрен оештыра;
- 11) жәмәгать тыңлаулары нәтижеләрен билгели;
- 12) тәкъдимнәрдән торган йомгаклау документы проектын әзерли һәм аны халыкка житкерүне тәэмин итә;
- 13) куелган мәсьәләне тикшерү нәтижеләре буенча ачык тыңлауларда кабул

ителгән тәкъдимнәрне һәм тәкъдимнәрне рәсмиләштерүне оештыра һәм аларны Жәмәгать тыңлауларын билгеләгән поселок советына яки поселок башлыгына тапшыра.

10.5. Жәмәгать тыңлауларын жирлек башлыгы яки рәсми рәвештә аларга вәкаләтле кеше алып бара.

10.6. Халык тыңлауларын үткәру вакыты, аларны үткәру вакыты һәм урыны турында жирлек халкына хәбәр ителгәннән алып, ачык тыңлаулар нәтижәләре турында нәтижә рәсми рәвештә игълан ителгән көнгә кадәр 3 айдан артык була алмый, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында каралган очрактан тыш.

10.7. Шәһәр төзелеше эшчәнлегенә мәсьәләләре буенча ачык тыңлауларны оештыру һәм үткәру Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында билгеләнгән таләпләрне исәпкә алып башкарыла.

11. Халык тыңлауларын үткәру

11.1. Жәмәгать тыңлаулары эш көннәрендә үткәрелә, бәйрәм көннәрендә халык тыңлауларын үткәру рөхсәт ителми.

11.2. Жәмәгать тыңлауларын ачу алдыннан бер сәгать дәвамында Жәмәгать тыңлауларын оештыручылар тарафыннан жәмәгать тыңлауларында катнашучыларны теркәу үткәрелә, анда катнашучының фамилиясе, исеме, әтисенен исеме, теркәлү адресы (паспорт яки башка документлар нигезендә, ул жирлек территориясендә даими яшәүне раслый) күрсәтелә.

11.3. Ачык тыңлауларда рәислек итүче ачык тыңлаулар ача һәм ачык тыңлаулар мәсьәләләре исемлеген, оештыручының ачык тыңлаулар үткәру тәртибе буенча тәкъдимнәрен игълан итә, үзен һәм секретарьны тәкъдим итә, ачык тыңлаулар үткәру инициаторларын күрсәтә. Секретарь әлегә Нигезләмәгә N 3 кушымтасы буенча форма буенча ачык тыңлаулар протоколын алып бара.

11.4. Жәмәгать тыңлауларында түбәндәге Эш регламенты билгеләнә:

төп доклад өчен вакыт 30 минут эчендә бирелә;

содокладлар өчен 10 минутка кадәр;

доклад һәм содоклад буенча сорауларны тикшерү өчен 60 минутка кадәр;

бәхәсләрдә чыгыш ясау өчен 5 минутка кадәр.

11.5. Жәмәгать тыңлауларында рәислек итүче Жәмәгать тыңлауларын үткәру тәртибен үтәүне тәэмин итә. Бәхәсләрне ачу өчен, жәмәгать тыңлауларында рәислек итүче, аларның тәкъдимнәре керү тәртибендә, жәмәгать тыңлауларында катнашучыларга сүз бирә. Әгәр дә жәмәгать тыңлауларында чыгыш ясаучы чыгыш ясау өчен регламентта билгеләнгән вакыттан артып китсә яки фикер алышу мәсьәләсеннән читкә тайпылса, жәмәгать тыңлауларында рәислек итүче чыгыш ясаучыга кисәтү ясарга, ә кисәтү исәпкә алынмаса чыгышны туктатырга хокуклы. Жәмәгать тыңлауларында катнашучыларның һәрберсе асылда бер үк мәсьәлә буенча бер тапкыр чыгыш ясай. Жәмәгать тыңлауларында катнашучыларның кабат чыгышлары бары тик рәислек итүченең рөхсәте белән генә рөхсәт ителә.

Жәмәгать тыңлауларында катнашучылар, рәислек итүченең рөхсәтеннән башка, жәмәгать тыңлауларында чыгыш ясау хокукына ия түгел. Югарыда күрсәтелгән

таләпләрне бозган һәм жәмәгать тыңлаулары вакытында тәртипне бозган жәмәгать тыңлауларында катнашучы, жәмәгать тыңлауларында рәислек итүчене кисәткәннән соң, жәмәгать тыңлаулары уздырылган залдан чыгарылырга мөмкин.

11.6. Чыгыш ясау хокукы алган жәмәгать тыңлауларында катнашучылар булып чыгыш ясаучылар сыйфатында теркәлгән һәм (яки) жәмәгать тыңлаулары мәсьәләләре буенча үз тәкъдимнәрен һәм тәкъдимнәрен халык тыңлаулары уздырылган көнгә кадәр 3 эш көненнән дә соңга калмыйча язма рәвештә керткән кешеләр тора.

11.7. Башка жәмәгать тыңлауларында катнашучыларга чыгыш ясаучы буларак теркәлгәннәрдән тыш, рәислек итүче жәмәгать тыңлауларында да чыгыш ясау хокукы бирә ала. Тыңлауларда чыгыш ясарга теләүчеләр бары тик рәислек итүченең рөхсәте белән генә сүз ала.

11.8. Жәмәгать тыңлауларын оештыручылар жәмәгать тыңлауларында катнашырга теләүчеләргә жәмәгать тыңлаулары үткәрелә торган бинага киртәсез керүне тәмин итәргә тиеш.

11.9. Жәмәгать тыңлауларында катнашучыларның чыгышлары тәмамлангач (яки бирелгән вакыт узгач), жәмәгать тыңлауларында рәислек итүче аларга төгәлләүче сораулар һәм сорауларга җавап бирү өчен өстәмә вакыт бирергә мөмкинлек бирә.

11.10. Жәмәгать тыңлауларында катнашучылар үз тәкъдимнәрен төшерергә һәм (яки) башка жәмәгать тыңлауларында катнашучылар тәкъдим иткән тәкъдимнәргә кушылырга хокуклы.

11.11. Жәмәгать тыңлауларын үткөрү нәтижеләре буенча, әлеге Нигезләмәгә 4 нче кушымта нигезендә, жәмәгать тыңлаулары нәтижеләре турында нәтижә рәвешендә рәсмиләштерелгән, җирлекнең вәкиллеке органына яки җирлек башлыгына тәкъдимнәр (тәкъдимнәр) кабул ителә.

Жәмәгать тыңлаулары нәтижеләре турында нәтижә ачык тавыш бирү юлы белән жәмәгать тыңлауларында теркәлгән катнашучылар санының гади күпчелек тавышлары белән кабул ителә. Тыңлауларда катнашкан һәр кешенең бер тавышы бар, ул аны тыңлаулар кысаларында эшләнгән киңәшләрне исәпкә алып, Экспертлар тәкъдим иткән җирле әһәмияттәге мәсьәләне хәл итү вариантларының берсе өчен бирә.

Жәмәгать тыңлауларында катнашучылар җирле әһәмияттәге мәсьәләне хәл итүнең барлык вариантларын кире каккан очракта, Жәмәгать тыңлауларын оештыручы, әйтелгән искәрмәләрне һәм тәкъдимнәрне исәпкә алып, тыңлауларда билгеләнгән вакыт эчендә йомгаклау карарын эшләп бетерә. Яңартылган карар (карарлар) кабат жәмәгать тыңлауларына чыгарыла. Җирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча өстәмә жәмәгать тыңлаулары саны чикләнми.

11.12. Жәмәгать тыңлаулары протоколы жәмәгать тыңлаулары уздырылган көннән алып 5 эш көне эчендә рәсмиләштерелә. Протоколда тыңлауларда катнашучыларның тыңлаулар барышында әйтелгән фикерләре һәм позицияләре мәҗбүри рәвештә чагылдырылырга тиеш. Жәмәгать тыңлаулары протоколына жәмәгать тыңлауларында рәислек итүче һәм секретарь кул куя.

11.13. Жәмәгать тыңлаулары уздырылмаган дип санала:

әгәр дә жәмәгать тыңлауларында катнашучылар аларны үткөрү өчен билгеләнгән

көнне, вакытта һәм урында килмәсәләр яки жәмәгать тыңлауларында катнашучылардан фикер алышуга куелган мәсьәләнең асылы буенча тәкъдимнәр һәм киңәшләр килмәсә;

әгәр аларда хокуклары һәм мәнфәгатьләре ачык тыңлауларда каралган мәсьәләләргә кагылган торақ пункт халкы катнашмаган булса;

жирлек халкына һәм жәмәгать тыңлауларында катнашучыларга жәмәгать тыңлаулары үткәрү турында тиешенчә мәгълүмат бирелмәгән очракта.

11.14. Кабат тыңлаулар датасын билгеләү турында карар Жәмәгать тыңлауларын үткәрүне оештыручы тарафыннан 3 көн эчендә кабул ителә.

Законлы мәнфәгатьләре кагылган кешеләргә кабаттан жәмәгать тыңлаулары үткәрү өчен язма хәбәрләр жибәрелә.

Кабат Жәмәгать тыңлауларын үткәрү турында мәгълүматны әлеге положениедә билгеләнгән тәртиптә Жәмәгать тыңлауларын үткәрүне оештыручы тәмин итә.

12. Жәмәгать тыңлаулары нәтижәләре

12.1. Жәмәгать тыңлаулары нәтижәләре буенча халык тыңлауларын үткәрүне оештыручы 5 эш көне дәвамында жәмәгать тыңлаулары нәтижәләре турында нәтижә ясый һәм аны рәсми рәвештә игълан итә.

12.2. Жәмәгать тыңлаулары кысаларында кабул ителгән йомгаклау документы жирле үзидарә органнары һәм вазифаи затлары өчен тәкъдим итү характерында.

12.3. Жирлек Советы үткәргән тыңлаулар нәтижәләре турында нәтижә нигезендә эзерләнгән жирлек Советы карары проекты жирлек советының чираттагы утырышының көн тәртибенә кертелә.

12.4. Жирлек Советы утырышында аның Рәисе (яки башка вәкаләтле зат) ачык тыңлаулар нәтижәләре турында хәбәр итә.

12.5. Жирлек башлыгы 15 эш көне дәвамында жәмәгать тыңлаулары нәтижәләре турындагы нәтижәне карый һәм тиешле муниципаль хокукый акт эзерләү турында Карар кабул итә.

12.6. Кабул ителгән карар жирлек Советы, жирлек башлыгы карары, жәмәгать тыңлаулары нәтижәләре турында нәтижә нигезендә эзерләнгән, билгеләнгән тәртиптә рәсми рәвештә игълан ителергә тиеш.

12.7. Жәмәгать тыңлаулары материаллары 3 елдан да ким булмаса тиеш, алар жирлек советында һәм жирлекнең башкарма комитетында сакланырга тиеш, ә бу срок тәмамлангач, билгеләнгән тәртиптә архивка саклауга тапшырыла.

12.8. Гражданныр ачык тыңлаулар нәтижәләре буенча кабул ителгән карарларны Россия Федерациясенең гамәлдәге законнары нигезендә билгеләнгән тәртиптә шикаять итәргә хокуклы.

13. Процедураны бозган өчен түрәләренң жаваплылыгы

Жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткәрү

13.1. Жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткәрүнең каралган тәртибен бозган вазифаи затлар гамәлдәге закон нигезендә жаваплылыкка тартыла.

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы
Иске Кыязлы авыл жирлеге территориясендә
Жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткәрү тәртибе турында
нигезләмәгә.

Жәмәгать тыңлауларын билгеләү турында
гариза

Без, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Кыязлы авыл
жирлеге территориясендә яшәүче, сайлау хокукына ия һәм 18 яшькә житкән Россия
Федерациясе гражданны,

(Жирлек советы, жирлек башлыгы, күрсәтергә кирәк)
муниципаль хокукый акт проекты буенча ачык тыңлаулар билгеләү турында

(муниципаль хокукый акт проекты төрөнәң исеме һәм исеме күрсәтелә)

Бу мөрәжәгаткә түбәндәге документларны кушабыз:

- 1) муниципаль хокукый акт проекты,
халык тыңлаулары;
- 2) инициатив төркем Исемлеге;
- 3) гражданның инициатив төркемен булдыру турында протокол

Кушымта N 2
Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы
Иске Кыязлы авыл жирлегә территориясендә
Жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткәрү тәртибе турында
нигезләмәгә

Инициатив төркем Исемлеге

Без, түбәндәге имзалаучылар, Жәмәгать тыңлауларын үткәрүне хуплыйбыз

:

N п/п	Инициатив төркем эгзасының фамилиясе, исеме, әтисенең исеме һәм туган көне	Яшәү урыны адресы	Элемтә телефоны номеры	Паспорт яки паспортны альштыручы документ сериясе, номеры һәм датасы	Шәхси имза
-------	--	----------------------	------------------------------	--	------------

Жәмәгать тыңлаулары протоколы

Жәмәгать тыңлаулары протоколы п _____ 20__ ел.

Сорау буенча _____

Халык тыңлауларын үткәрү инициаторы _____

Халык тыңлаулары үткәрү турында хәбәр итү көне _____

Жәмәгать тыңлаулары уздыру урыны _____

Жәмәгать тыңлаулары башланган вакыт _____

Жәмәгать тыңлауларын тәмамлау вакыты _____

Тәкъдимнәр һәм искәрмәләр _____

Рәислек итүче
жәмәгать тыңлауларында _____

(имзасы) _____ (Ф. и. о.)

Жәмәгать тыңлаулары секретаре _____

(имза) _____

(Ф. И. О.)

Кушымта N 4
Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы
Иске Кыязлы авыл жирлеге территориясендә
Жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткәрү тәртибе турында
нигезләмәгә

Жәмәгать тыңлаулары нәтижеләре турында нәтижә

" _____ 20__ ел _____

Жәмәгать тыңлаулары билгеләнгән: _____

Жәмәгать тыңлаулары мәсьәләсе:

1. _____

2. _____

Халык тыңлауларында катнашучыларның
тәкъдимнәре,

Тәкъдимнәр, тәкъдимнәр
буенча тавыш бирү
турында мәгълүмат

N Жәмлә тексти
п/п

N п/п Кабул ителде
(кире кагылды)

1.

2.

3.

Жәмәгать тыңлаулары нәтижеләре буенча нәтижә _____

Рәислек итүче

жәмәгать тыңлауларында _____

(имза) _____

(Ф. И. О.)

Жәмәгать тыңлаулары секретаре _____

(имза) _____

Аксубай муниципаль районы
Иске Кыязлы авыл жирлеге башлыгы

Г. Г. Дәүләтшин